

Zasady stosowania oznaczeń i nazw jednostek miar

Międzynarodowy Układ Jednostek Miar (SI) został wprowadzony jako realizacja jednego z zasadniczych celów, jaki postawili sobie sygnatariusze Konwencji Metrycznej, którym jest ujednoczenie miar. Wszelkie zasady SI oraz zmiany w nim są wynikiem uchwał naczelnego gremium Konwencji Metrycznej, tj. Generalnej Konferencji Miar (CGPM), bądź decyzji upoważnionego do tego organu Konwencji Metrycznej, jakim jest Międzynarodowy Komitet Miar (CIPM).

Polska oraz kraje Unii Europejskiej są sygnatariuszami Konwencji Metrycznej i reprezentowane są w CGPM. Konwencja metryczna jako umowa międzynarodowa jest obecnie najważniejszym instrumentem regulującym stosunki międzynarodowe i głównym źródłem prawa międzynarodowego w zakresie miar. Zgodnie z powszechnie przyjętą w doktrynie definicją, umowa międzynarodowa to zgodne oświadczenie woli dwu lub więcej podmiotów prawa międzynarodowego, które rodzi prawa i obowiązki skuteczne w prawie międzynarodowym.

W sprawie obowiązujących zasad SI oświadczenie CGPM brzmi następująco: Broszura pod tytułem *Międzynarodowy Układ Jednostek Miar (SI)* [The International System of Units (SI)] jest zasadniczym dokumentem dla wszystkich, którzy chcą poprawnie używać SI. Obejmuje ona urzędowe definicje podstawowych jednostek SI i wszystkie decyzje CIPM i CGPM związane ze stosowaniem SI.

SI jest systemem, upowszechnianym i wdrażanym przez kraje członkowskie Konwencji Metrycznej we wszystkich dziedzinach życia.

Wspomniana wyżej Broszura publikowana jest decyzją Przewodniczącego CIPM, w uzgodnieniu z Dyrektorem Międzynarodowego Biura Miar (BIPM) i Przewodniczącym Komitetu Doradczego ds. Jednostek Miar (CCU). W 2019 roku opublikowane zostało wydanie nr 9 ww. Broszury. Broszura jest dostępna na stronie internetowej www.bipm.org, a jej tłumaczenie z 2020 roku na stronie Głównego Urzędu Miar w zakładce Publikacje.

Co do zasady polskie przepisy prawne są spójne z Międzynarodowym Układem Jednostek Miar (SI).

Spacja. W systemie SI wszystkie elementy, łącznie z zapisem wielkości, są zdefiniowane. W szczególności wspomniana wyżej Broszura, jeden z najważniejszych dokumentów Konwencji Metrycznej stwierdza (pkt 5.4.3), że: wartość liczbową zawsze poprzedza jednostkę, którą zawsze oddziela od liczby spacja. Wynika z tego, że wyrażenie „liczba, spacja, oznaczenie jednostki miary” jest w rozumieniu SI jednym wyrażeniem i podlega powszechnie obowiązującym regułom gramatycznym. Zgodnie z § 15 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie legalnych jednostek miar (Dz. U. z 2020 r. poz. 1024), przy zapisywaniu wartości wielkości należy zostawić spację między wartością liczbową a oznaczeniem jednostki.

Przykład: 100 g 2 L 500 ml   **Ale nie:** 100g 2L 500ml

Poniższy wybór zasad wynika z doświadczeń kontrolnych organów administracji miar i został dokonany z punktu widzenia potrzeb producentów towarów paczkowanych

1. Nazwy i oznaczenia jednostek miar stosowane w oznakowaniu towarów paczkowanych są następujące:

Nazwa jednostki miary	Oznaczenie jednostki miary
Masa: miligram	mg
gram	g
kilogram	kg
Objętość: litr	l lub L
centylitr	cl lub cL
mililitr	ml lub mL

Podstawa prawna: przepisy załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 20 lipca 2009 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących oznakowań towarów paczkowanych (Dz. U. z 2021, poz. 481)

2. Tworzenie dziesiętnych podwielokrotności i wielokrotności zarówno przy użyciu nazw, jak i oznaczeń, odbywa się w następujący sposób: przed nazwą (oznaczeniem) jednostki miary umieszcza się, bez przerwy oddzielającej lub jakiegokolwiek innego znaku, nazwę (oznaczenie) przedrostka.

Przykład: miligram   **Ale nie:** mili-gram

Podstawa prawna: § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie legalnych jednostek miar (Dz. U. z 2020 r. poz. 1024)

3. Dziesiętne podwielokrotności i wielokrotności jednostki miary masy „kilogram” wyraża się przez dołączenie nazwy przedrostka do nazwy „gram” lub oznaczenia przedrostka do oznaczenia „g”.

Przykład: mg   kg   **Ale nie:** mG MG   kG   KG
                          5 mg 5 kg   5 Mg   5 Kg

Podstawa prawna: § 7 ust. 3 pkt 3 lit. a i b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie legalnych jednostek miar (Dz. U. z 2020 r. poz. 1024)

4. Do oznaczeń jednostek miar nie można dołączać żadnych dodatkowych wyrazów, wskaźników bądź liter.

Przykład: 100 g e   **Ale nie:** 100 ge

Podstawa prawna: § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie legalnych jednostek miar (Dz. U. z 2020 r. poz. 1024)

Uwaga. W przypadku towarów paczkowanych znak „e” (w każdym miejscu gdzie występuje) ma postać stylizowanej litery e o ściśle określonym wzorze. Wzór znaku „e” określa załącznik nr 3 do ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o towarach paczkowanych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2335, z późn. zm.).

5. Oznaczenie jednostki miary pisze się bez kropki na końcu.

Przykład: 200 ml   **Ale nie:** 200 ml.

Podstawa prawna: § 11 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie legalnych jednostek miar (Dz. U. z 2020 r. poz. 1024)

6. Oznaczenie jednostki miary (oraz wartość liczbowa) w druku zapisuje się czcionką prostą.

Przykład: 300 g   **Ale nie:** 300 g   300 g   300 g

Podstawa prawna: § 11 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie legalnych jednostek miar (Dz. U. z 2020 r. poz. 1024)

7. W oznaczeniu jednostki miary nie uwzględnia się liczby mnogiej.

Przykład: 4 L   40 g   **Ale nie:** 4 L-y   40 g-ów

Podstawa prawna: § 11 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie legalnych jednostek miar (Dz. U. z 2020 r. poz. 1024)

8. Nazwę jednostki miary pisze się małą literą.

Przykład: 5 litrów   **Ale nie:** 5 Litrów

Podstawa prawna: § 16 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie legalnych jednostek miar (Dz. U. z 2020 r. poz. 1024)

9. Nazwę jednostki miary (oraz wartość liczbowa) w druku zapisuje się czcionką prostą.

Przykład: 6 litrów   **Ale nie:** 6 *litrów*   6 *litrów*

Podstawa prawna: § 16 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie legalnych jednostek miar (Dz. U. z 2020 r. poz. 1024)

